

3.4. STUDIJŲ IŠTEKLIAI IR JŲ PLĖTRA

Universiteto biblioteka siekia sukurti ir tobulinti palankią studijų ir mokslo informacinę aplinką, užtikrinančią efektyvias aukšto lygio paslaugas Universiteto bendruomenės nariams, organizuojant prieigą prie studijoms, mokslui, profesinei kvalifikacijai įgyti reikalingų informacijos išteklių. Biblioteka atlieka esminį studijų kokybės Universitete vaidmenį, yra neatsiejama studijų ir mokslo veiklų dalis.

2009 m. pabaigoje bibliotekos fonduose buvo saugomi 246 045 (2008 m. – 234 229) tradiciniai dokumentai (t. y. dokumentai materialioje laikmenoje), iš jų – 120 175 pavadinimai. Ataskaitiniais metais tradicinio dokumentų fondo augimas išliko panašus kaip 2008 m. (2009 m. įsigyta daugiau kaip 14 tūkst. leidinių), tačiau prieiga prie licencijuojamų elektroninių dokumentų duomenų bazėse išaugo 11 %. 2009 m., kaip ir 2008 m., vienam studentui teko 26 tradiciniai ir elektroniniai dokumentai.

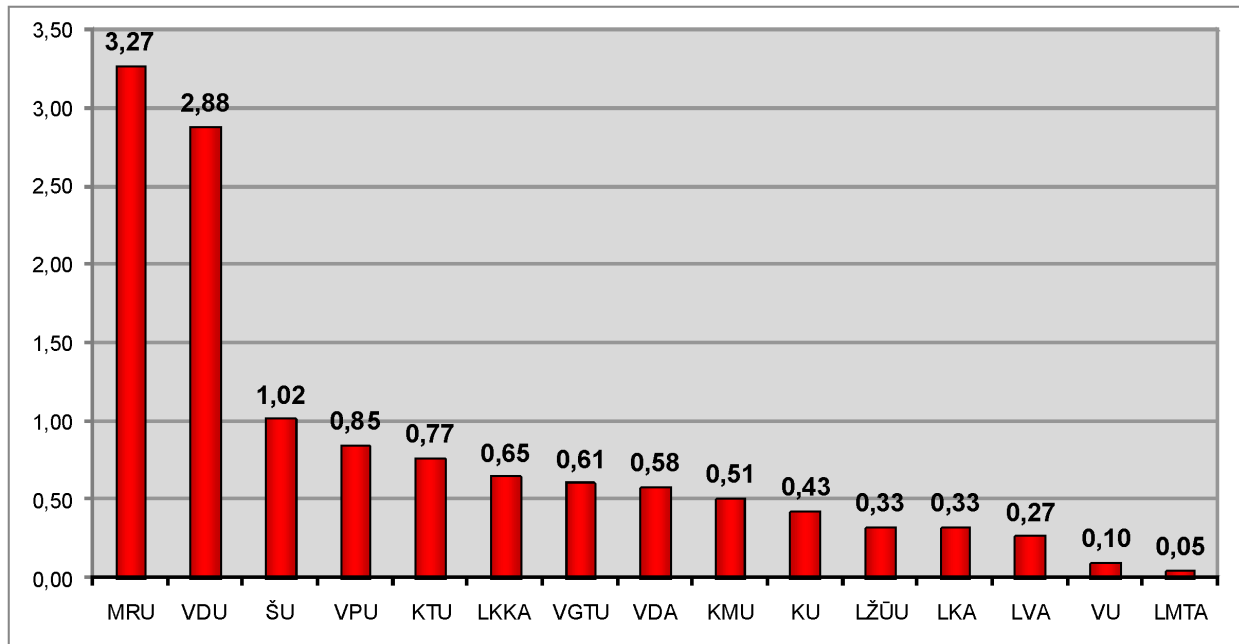
Tradicinių ir elektroninių dokumentų įsigijimo santykis pastaraisiais metais išaugo elektroninių dokumentų naudai. 2009 m. įsigyti el. dokumentai sudarė 74 %, o tradiciniai – 26 % visų pirktų dokumentų. Taigi, elektroninių dokumentų įsigijime beveik 2/3 daugiau nei tradicinių. Kalbant apie viso fondo sudėtį 2009 m., tradiciniai dokumentai sudarė 73 %, o el. dokumentai – apie 27 %.

2009 m. visi Universitete pirkti leidiniai (iš fakultetų, projektų lėšų) buvo perduodami bibliotekai, siekiant racionaliau panaudoti Universiteto lėšas bei užtikrinti leidinių paiešką bei išsaugojimą.

Svarbus bibliotekos tikslas – formuoti studentų nuolatinio mokymosi poreikį, gebėjimus savarankiškai ieškoti informacijos. Vienas šio tikslo realizavimo būdų – atvirų fondų plėtra. Bibliotekos skaityklose buvo pusė viso bibliotekos fondo, t. y. 124 490 spaudinių ir kitų dokumentų.

Sužinoti apie atskirų mokslo šakų dokumentų naudojimą ir paklausą bei atitinkamai koreguoti fondų turinį padėjo įdiegta naudojimosi skaityklų fondais apskaitos sistema.

Padidėjus studentų skaičiui Universitete, 10,8 % išaugo bibliotekos vartotojų skaičius (11 870), padidėjo kompiuteriniame *Bendrajame kataloge* leidiniams pateiktų užsakymų kiekis, atitinkamai į namus išduotų ir vietoje skaitytų dokumentų skaičius (2009 m. – 684 006, 2008 m. – 676 330). Leidinių išduoties į namus padidėjimą (28 %) lėmė tai, kad bibliotekos fonduose saugomų leidinių atspindėjimas informacijos paieškos sistemoje sudarė jau 85 %. Tradicinio dokumentų fondo aktualumą ir jo panaudojimą geriausiai apibūdina fondo apyvartos rodiklis, išreiškiamas naudotų dokumentų ir fondo dydžio santykiu. Praėjusiais metais dokumentų fondo apyvartos rodiklis išliko panašus kaip 2008 m. ir siekė 2,8. Palyginti su kitų universitetų bibliotekų 2008 m. veiklos atitinkamu rodikliu, VDU bibliotekos dokumentų fondo panaudojimas buvo vienas efektyviausių (29 pav.).

29 pav. Fondo panaudojimas universitetų bibliotekose

2009 m. bibliotekos informacinėje sistemoje įdiegtas delspinigių už laiku negrąžintus leidinius skaičiavimas. Ši priemonė drausmino vartotojus, privertė atsakingiau sekti leidinių grąžinimo terminus ir laiku grąžinti pasiskolintus leidinius, reikalingus kitiems vartotojams.

Biblioteka administruoja prieigą Universiteto bendruomenei prie 39 licencijuojamų duomenų bazių, paieška jose išaugo beveik 40 %, palyginti su ankstesniais metais (plačiau žr. sk. *Elektroninė biblioteka*). Bibliotekos rengiamuose kompiuteriniuose kataloguose bibliografinių (leidinių pavadinimų) įrašų skaičius jau viršijo 100 tūkst. įrašų, o egzempliorių – 200 tūkst. įrašų. Palyginti su kitomis Lietuvos akademinėmis bibliotekomis, VDU biblioteka užima 6 vietą pagal bibliografinių įrašų skaičių kataloge. Paieškų skaičius bibliotekos kataloguose išaugo 5,5 %.

Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija (LMBA), kurios narys yra Universitetas, pradėjo vykdyti projektą „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“. Šis projektas pradėjo finansuoti Universiteto bendruomenei prieigą prie 26 licencijuojamų duomenų bazių.

Universitetas pirmasis tarp akademių institucijų patvirtino dokumentą dėl Universiteto dokumentų skaitmeninimo, prieigos, sklaidos ir ilgalaikio išsaugojimo („VDU studijų ir mokslo elektroninių dokumentų teikimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinę sistemą (eLABa) tvarkos aprašas“). 2009 m. eLABa talpykloje buvo 11 visateksčių Universiteto mokslininkų knygų ir 137 dviejų leidžiamų žurnalų straipsniai.

2009 m. įdiegta bibliotekinės sistemos *Aleph* 18 versija, įvykdyta duomenų migracija į pažangesnį duomenų kodavimo formatą MARC21.

Elektroninė biblioteka. Nuo išteklių ir paslaugų, apribotų tam tikroje fizinėje erdvėje, pereinama ir prie virtualių elektroninių išteklių ir paslaugų, kurios leidžia gauti paslaugą bet kuriuo laiku ir bet kurioje vietoje. Gerėja prieiga prie informacijos turinio bei jo sklaida, greitėja informacijos pateikimas, gerėja

kokybė, taupomas vartotojų laikas, mažinama socialinė atskirtis, paslaugos tampa prieinamos negalia turintiems žmonėms ir kt. Universiteto el. išteklių ir el. paslaugų visumą galima apibūdinti kaip elektroninę biblioteką, kuri apima bibliotekos informacinę sistemą, veikiančią naudojant plačiai pasaulyje paplitusią programinę įrangą (*Aleph* ir kt., kurių pagrindu automatizuoti beveik visi bibliotekos veiklos procesai), jos erdvėje kuriamus Universiteto / bibliotekos el. katalogus ir duomenų bazes bei informacijos paieškos sistemą, bibliotekos tinklalapį, licencijuojamas bei atviros prieigos duomenų bazes, mokslininkų ir studentų parengtų dokumentų skaitmeninimą, interneto nuorodas pagal universiteto mokslo ir studijų kryptis, informacinį vartotojų raštingumą, el. komplektavimą ir vartotojų aptarnavimo sistemą, virtualias parodas, naujų informacinių technologijų naudojimą ir kt.

Dokumentų skaitmeninimas, prieiga ir sklaida. Universitetas pirmasis tarp akademinėsių institucijų priėmė svarbų dokumentą, kuriuo atvėrė galimybes dideliems pokyčiams Universiteto mokslinės e. leidybos srityje, ypač siejant su šiuo metu pasaulyje ir Lietuvoje vykstančiu atviros prieigos judėjimu, kuriant ilgalaikio dokumentų išsaugojimo talpyklas. Tai – „VDU studijų ir mokslo elektroninių dokumentų teikimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinę sistemą (eLABa) tvarkos aprašas“ (rektorius įsakymas (2009 05 27, Nr. 336a)). Ši Universiteto leidinių skaitmeninimo politika taip pat orientuota ir į naujo „Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo“ 45 straipsnio „Mokslinės veiklos rezultatų viešumas“ teiginį, „siekiant užtikrinti valstybės biudžeto lėšomis atliekamų mokslinių tyrimų kokybę, valstybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą, paskatinti mokslo pažangą, visi valstybinėse mokslo ir studijų institucijose atliekamų mokslo darbų rezultatai turi būti skelbiami viešai (internete ir kitais būdais), kiek tai neprieštarauja intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams“ (2009). Vėliau „Atviros prieigos prie Vilniaus universiteto mokslo darbų ir mokslinių tyrimų rezultatų nuostatus“ priėmė ir Vilniaus universitetas.

Universiteto elektroninių dokumentų skelbimas Lietuvos akademinėje elektroninėje bibliotekoje (eLABa, <http://elaba.library.lt>) sprendžia studijų medžiagos ir mokslo žinių, sklaidos bei prieigos prie jų klausimus, gerina studijų, mokslinių tyrimų kokybę. 2009 m. eLABa knygų ir žurnalų kolekcijose buvo 11 visateksčių knygų ir 137 straipsniai iš dviejų Universiteto leidžiamų žurnalų. Su knygų autoriais, žurnalų redkolegijomis pasirašytos licencinės sutartys.

Visi Universiteto visateksčiai dokumentai paskelbti eLABa, nuorodomis yra atveriami ir bibliotekos rengiamuose kataloguose (*Bendrajame, Publikacijų*). Tai leidžia studentams lengvai naudotis studijų ir kt. medžiaga.

Kita el. išteklių duomenų bazė jau pildoma Universitete antrus metus – tai magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) informacijos sistema. Joje kaupiami ETD darbai, siekiant gerinti studijų baigiamųjų darbų kokybę, mažinti plagijavimo galimybes, rengiant darbus, didinti mokslinių tyrimų rezultatų prieinamumą, sklaidą, užtikrinti ilgalaikį jų išsaugojimą. Bendradarbiaujant Akademinėsių reikalų tarnybos ir bibliotekos atsakingiems darbuotojams bei studentams, ETD sistema sėkmingai pildoma. Ataskaitiniais metais, kaip ir 2008 m., ETD sistemoje buvo pateikti visi tais metais Universitete ginti magistrų darbai ir daktaro disertacijos bei jų santraukos. 2009 m. ETD sistemoje skelbti 678 darbai.

Iš viso 2009 metų pabaigoje ETD kataloge buvo 1369 darbai, kurių prieigos statusai nurodyti autorių licencinėse sutartyse. 64 % darbų – laisvai prieinami internete ar Universiteto intranete, 36 % darbų laikinai neprieinami, galima susipažinti tik su bibliografinė informacija apie juos. Universitetas pagal darbų pateikimą į Lietuvos ETD sistemą buvo 4 pozicijoje tarp kitų universitetų.

Vartotojams, ieškantiems informacijos bibliotekos kataloguose, jei nėra galimybės atverti visateksčio dokumento, svarbu gauti kuo išsamesnę informaciją apie leidinį ir įvertinti, ar jis atitinka poreikius. Tokią informaciją gali teikti knygos turinys ar anotacija. 2009 m. *Bendrojo katalogo* įrašai, atspindintys bibliotekoje saugomus VDU leidykloje išleistus ir V. Biržiškos skaityklos fondo leidinius, buvo praturtinti nuorodomis į turinio ir anotacijos informaciją, gautą iš leidyklos ir kitų šaltinių ar nuskenuotą iš leidinių. Per 2009 m. turiniais ir anotacijomis papildyta 1 118 knygų įrašų. Ateityje numatoma vartotojams sudaryti naują virtualiąją galimybę – iš *Bendrojo katalogo* užsisakyti dominančio leidinio kopijas internetu.

Licencijuojamos duomenų bazės ir bibliotekos rengiami el. katalogai. Biblioteka administravo prieigą Universiteto bendruomenei prie 39 (kaip ir 2008 m.) visateksčių ir bibliografinių duomenų bazių (<http://biblioteka.vdu.lt/db-about.htm>) (12 lent.) iš 20 užsienio ir Lietuvos tiekėjų. Universiteto bendruomenės nariai turėjo prieigą prie daugiau kaip 40 tūkst.¹ (2008 m. – apie 36 tūkst.) visateksčių elektroninių dokumentų (per 3 000 el. knygų, 37 504 visateksčių žurnalų, 180 informacinių leidinių) ir bibliografinių duomenų. Bibliotekos vartotojams suteikiama vis daugiau galimybių jungtis prie duomenų bazių. Prie visų 39 duomenų bazių buvo galima jungtis iš Universiteto kompiuterių tinklo be slaptažodžių, o prie 26 duomenų bazių ir iš kitų (nutolusių) kompiuterių su bibliotekos darbuotojų suteikiamais slaptažodžiais.

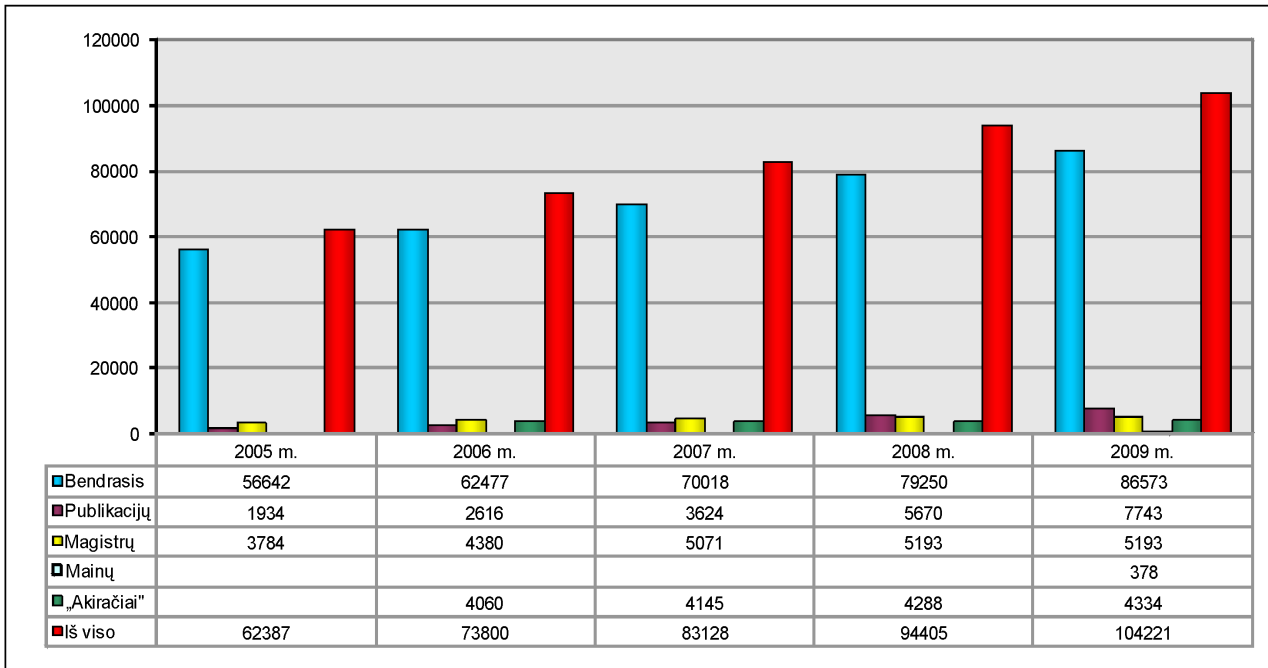
2009 m. viduryje Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija (LMBA), kurios narys yra Universitetas, pradėjo vykdyti ES SF projektą „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“. Pagal šį projektą, truksiantį trejus metus (iki 2012 m. vidurio), Universiteto bendruomenės prieiga prie 27 licencijuojamų duomenų bazių bus apmokama iš projekto lėšų. 2009 m. pagal šį projektą jau pasirašytos sutartys su duomenų bazėmis *American Institute of Physics / American Physical Society*, *SAGE Journals* ir *Emerald Management eJournals Collection*.

Biblioteka siūlo ir savo kuriamas duomenų bases. Didžiausioje duomenų bazėje – bibliotekos *Bendrajame kataloge*, kuris kuriamas nuo 1996 m. atspindima daugiau kaip 85 % bibliotekos fondo. Jame 2009 m. pabaigoje buvo 86 573 bibliografinių ir 209 377 egzempliorių įrašai. 2009 m. parengti 7 323 (2008 m. – 9 232) įrašai leidiniams ir 23 523 jų egzemplioriams. Bibliotekoje pasitelkiant *Aleph* sistemą kuriama dar keletas duomenų bazių. Ypač svarbi *VDU darbuotojų mokslo publikacijų duomenų bazė*. 2009 m. pabaigoje joje buvo galima surasti visas nuo 2007 m. Universiteto darbuotojų parengtas publikacijas (7 743 publikacijų įrašai). Ataskaitiniais metais įvesta 2 073, 2008 m. – 2 203 publikacijų įrašai. 2009 m. buvo toliau pildomas mėnraščio „Akiračiai“ katalogas, kuriame aprašyti leidinyje publikuojami straipsniai nuo jo leidimo pradžios, t. y. nuo 1968 m. iki dabar. 2009 m. kataloge buvo 4 330 įrašų. Tarp *Aleph* priemonėmis parengtų katalogų – *Magistrų darbų katalogas*, kuris jau nebepildomas, bet labai naudojamas studentų. Šiame kataloge sukaupti rankraštinių magistrų darbų (daugiau kaip 5 tūkst.), apgintų 1993–2007 m., įrašai. Nuo 2007 m. visi Universiteto magistrų darbai kaupiami kaip elektroniniai dokumentai Magistrų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) informacinėje sistemoje. 2009 m. pradėtas rengti naujas *Mainų katalogas*. Jo tikslas – teikti informaciją mainų partneriams apie bibliotekos siūlomus mainais leidinius. Katalogas sudaro šias galimybes: interaktyvią prieigą ir paiešką, sąrašų pateikimą. 2009 m. kataloge paskelbta informacija apie 375 siūlomus leidinius mainais kitoms bibliotekoms.

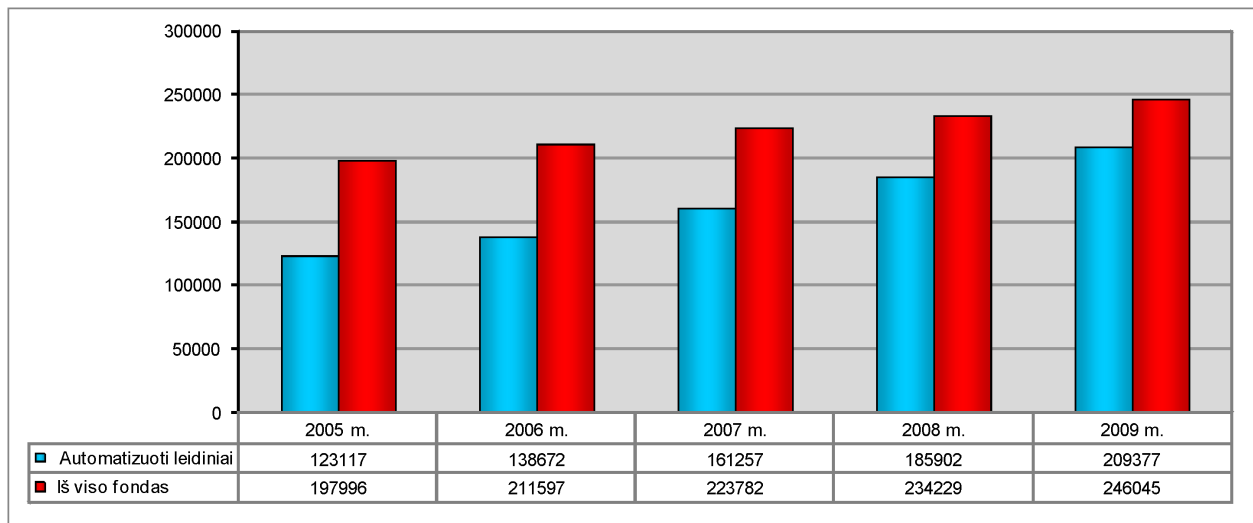
¹ Visateksčių dokumentų skaičius pateiktas neatsižvelgus į jų dubliavimosi galimumą duomenų bazėse. Nustatyti tikslų unikalų visateksčių dokumentų skaičių kol kas neįmanoma (suskaityti unikalūs dokumentus pavyko tik 16 EBSCO duomenų bazių, o kitose 23 – ne. Tokiu atveju tai būtų tik dalinis unikalų dokumentų skaičius – 25 591).

Universiteto licencijuotos duomenų bazės 2009 m.

	Duomenų bazės pavadinimas	
1.	<i>Academic Search Complete</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
2.	<i>Academic Search Premier</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
3.	<i>American Institute of Physics</i>	Fizika
4.	<i>Americal Physical Society</i>	Fizika
5.	Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė	Daugiatemė
6.	<i>Business Source Complete</i> (EBSCO Publishing)	Ekonomika, verslas
7.	<i>Cambridge Journals</i>	Daugiatemė
8.	<i>Education Research Complete</i> (EBSCO Publishing)	Švietimas
9.	<i>Emerald</i>	Ekonomika, vadyba
10.	<i>ERIC</i> (EBSCO Publishing)	Švietimas
11.	<i>General OneFile</i> (Thomson Gale)	Daugiatemė
12.	<i>GreenFILE</i> (EBSCO Publishing)	Aplinkos apsauga
13.	<i>Health Source – Consumer Edition</i> (EBSCO Publishing)	Sveikatos apsauga, medicina
14.	<i>Health Source: Nursing / Academic Edition</i> (EBSCO Publishing)	Sveikatos apsauga, slauga
15.	<i>HeinOnline</i>	Teisė
16.	<i>History Resource Center – World</i> (Thomson Gale)	Istorija
17.	<i>Humanities International Complete</i> (EBSCO Publishing)	Humanitariniai mokslai
18.	INFOLEX®. PRAKTIKA	Teisė
19.	<i>Institute of Physics Electronic Journals</i>	Fizika
20.	<i>Library, Information Science & Technology Abstracts</i> (EBSCO Publishing)	Informacijos mokslai ir technologijos
21.	LITLEX	Teisė
22.	<i>Loislaw</i>	Teisė
23.	<i>MasterFILE Premier</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
24.	MEDLINE (EBSCO Publishing)	Medicina, slauga
25.	<i>Newspaper Source</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
26.	<i>Oxford Art Online</i>	Dailė
27.	<i>Oxford Music Online</i>	Muzika
28.	<i>Oxford Journals Online</i>	Daugiatemė
29.	<i>Oxford Reference Online: The Premium Collection</i>	Daugiatemė
30.	<i>PsycARTICLES</i> (EBSCO Publishing)	Psichologija
31.	<i>Regional Business News</i> (EBSCO Publishing)	Verslas
32.	<i>Sage Journals Online</i>	Daugiatemė
33.	<i>ScienceDirect</i>	Daugiatemė
34.	<i>SourceOECD</i>	Daugiatemė
35.	<i>SpringerLink</i>	Daugiatemė
36.	<i>Teacher Reference Center</i> (EBSCO Publishing)	Švietimas
37.	<i>Verslo žinios</i>	Verslas
38.	<i>Westlaw International</i>	Teisė
39.	<i>Wiley InterScience</i>	Daugiatemė

30 pav. Bibliografiniai įrašai bibliotekos kataloguose 2005–2008 m.

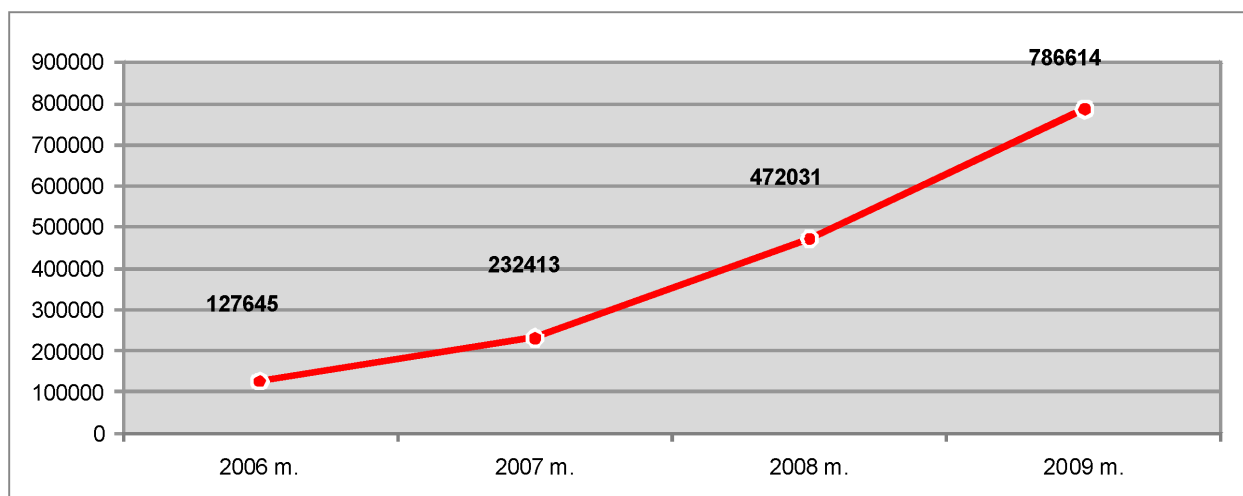
31 pav. Egzempliorių įrašai 2005–2009 m.

2009 m. pabaigoje bibliotekos rengiamuose elektroniniuose kataloguose bibliografinių įrašų skaičius jau viršijo 100 tūkst. įrašų (104 221), o egzempliorių įrašų – 200 tūkst. (209 425). Per 2009 metus parengti 9 723 bibliografiniai (2008 m. – 11 546) ir 23 523 (2008 m. – 25 707) egzempliorių įrašai.

2009 m. visi katalogų įrašai buvo konvertuoti į naują bibliografinės informacijos rengimo kompiuterinėje laikmenoje formatą MARC 21 vietoj UNIMARC (su kuriuo buvo dirbta 14 metų). Toks žingsnis žengtas dėl geresnių integravimosi į pasaulinį kontekstą sąlygų, nes MARC 21 formatas plačiau siai naudojamas pasaulyje kaip duomenų kaupimo, saugojimo, informacijos mainų formatas. Schemose (30–31 pav.) pateikta informacija apie bibliotekos rengiamus katalogus ir juose esančius leidinių bibliografinius ir egzempliorių įrašus.

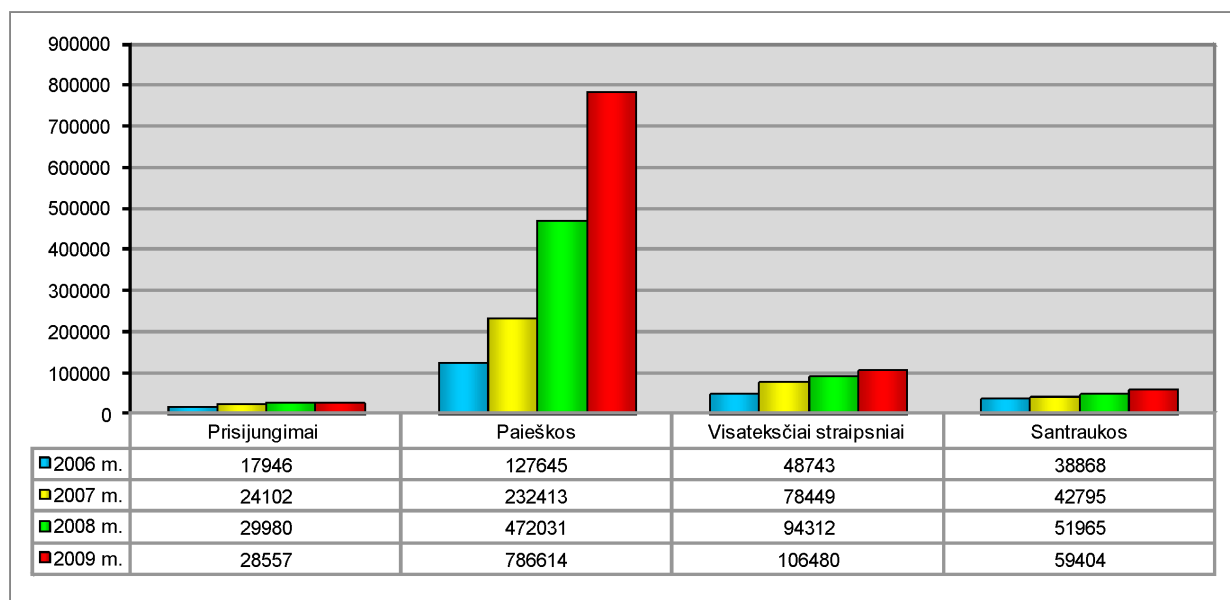

Licencijuojamų duomenų bazių panauda 2009 m., palyginti su 2008 m. ir ankstesniais metais, gerokai išaugo. Paieškų skaičius duomenų bazėse padidėjo 314 tūkst. arba 1,6 karto (32 pav.).

32 pav. Paieškų duomenų bazėse augimas 2006–2009 m.

Vienas VDU bendruomenės narys 2009 m. prie duomenų bazių jungėsi apie 2,8 kartus (2008 m. – 2,9), vidutiniškai atliko 78 paieškas (2008 m. – 47) jose ir skaitė apie 10 (2008 m. – 9,4) visateksčių straipsnių. Informacija apie prisijungimų, paieškų, atsisiųstų visateksčių dokumentų ir santraukų skaičių pateikta 33 pav.

33 pav. Naudojimasis licencijuojamomis duomenų bazėmis 2006–2009 m.

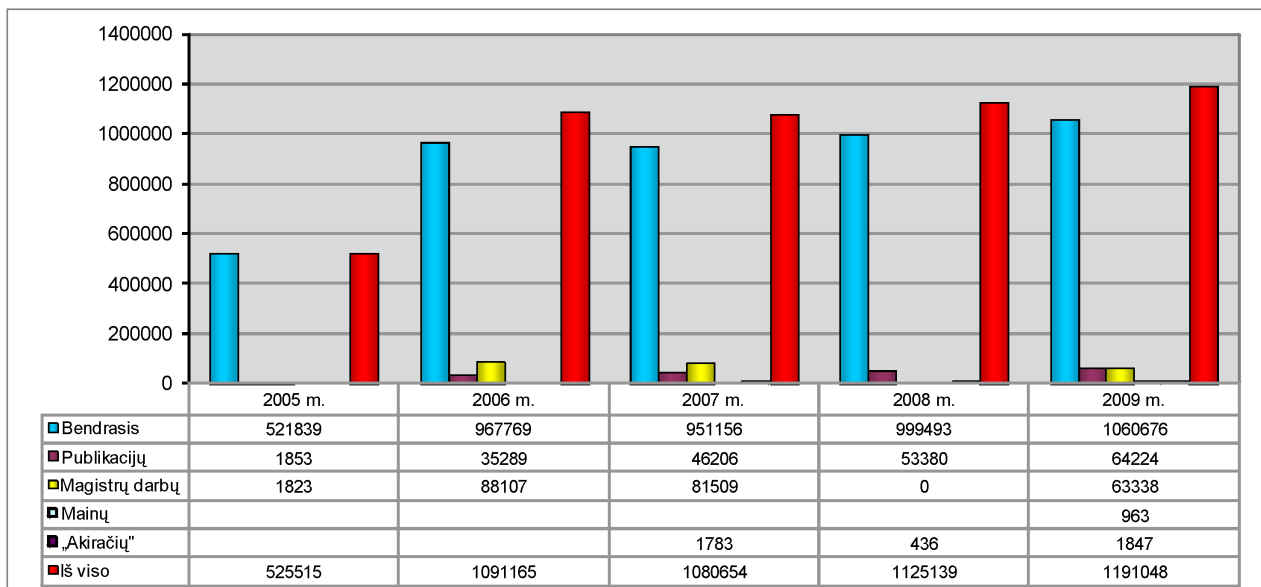
Universiteto bendruomenėje populiariausios *EBSCO Publishing*, *Sage Journals Online*, *ScienceDirect*, *Emerald* duomenų bazės.

EBSCO Publishing duomenų bazės, jungiančios 16 duomenų bazių paketą, naudojimosi rodikliai išliko vieni didžiausių tarp 47 Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) narių (daugiau kaip 18 tūkst. prisijungimų, 76 tūkst. paieškų, skaityta beveik 63 tūkst. visateksčių dokumentų bei peržiūrėta 45 tūkst. santraukų). Panaudos išaugimui įtakos galėjo turėti laikina prieiga prie 8 testuojamų *EBSCO Publishing* duomenų bazių. Populiariausios EBSCO bazės – *Academic Search Premier*, *Academic Search Complete*, *Business Source Complete*, *PsycARTICLES* ir *Education Research Complete*.

Bibliotekos kuriamų katalogų informacijos paieškos sistemoje esanti elektroninė informacija užtikrina efektyvią vartotojų prieigą, informacijos paiešką ir pateikimą, taip pat įvairias elektronines paslaugas: informacijos išsisaugojimą kompiuteryje, persiuntimą el. paštu, naujienų dominančia tema užsisakymą, reikalingos informacijos perkėlimą į saugojimo krepšelį, citavimo informacijos surinkimą, pereigą į visateksčius dokumentus ar į jo santraukas / turinius ir kt.

Geriausiai bibliotekos informacijos paieškos sistemos svarbą parodo jos panaudos rodikliai, t. y. vartotojų atliktų paieškų skaičius. Lyginamoji paieškų statistika 2005–2009 metais pateikta 34 pav.

Paieškų skaičius (2009 m. – 1 191 048, 2008 m. – 1 125 139) bibliotekos rengiamuose kataloguose išaugo beveik 66 tūkst. arba 5,5 %. Paieškų augimą kataloguose lėmė šie veiksniai – beveik tūkstančiu išaugęs vartotojų skaičius, aprašomų dokumentų tematikos atitiktis vartotojo poreikiams ir kataloguose aprašytų bibliotekos fondo dokumentų kiekis (daugiau kaip 85 % bibliotekos fondo leidinių jau įtraukti į *Bendrąjį katalogą*).

34 pav. Vartotojų atliktų paieškų statistika bibliotekos rengiamuose kataloguose

Universiteto informacijos išteklių panauda kasmet auga, pavyzdžiui, 2009 m. licencijuojamose duomenų bazėse ir bibliotekos kuriamuose kataloguose vartotojai atliko 1 977 662 paieškas. Vienam bendruomenės nariui teko 177 (2008 m. – 143) paieškos Universiteto informacijos ištekliuose.

Bibliotekos tinklalapis. Įdiegta apsilankymų tinklalapyje apskaita leido daryti išvadas apie bibliotekos svetainės lankomumą ir aktualumą. Palyginus apsilankymų svetainėje skaičių 2009 m. su

ankstesniais, jis išaugo iki 125 651 (2008 m. – 101 307), vidutiniškai per dieną apsilankyta 344 kartus (2008 m. – 278). Iš VDU kompiuterių tinklo jungtasi 25,64 %, iš kitur – 74,36 %. Daugiausiai lankytojų per dieną jungėsi prie šių svetainės puslapių: EBSCO duomenų bazės (37 apsilankymai), bendros katalogų informacijos – 34, licencijuojamų ir testuojamų duomenų bazių – 25.

Elektroninė vartotojų aptarnavimo sistema. Skaityklose vartotojams prieinami internetas ir elektroninis paštas, kopijavimo, spausdinimo, teksto / vaizdo nuskaitymo ir kt. paslaugos. Lankytojai gali dirbti bibliotekoje su asmeniniais kompiuteriais ir naudotis bevielio interneto ryšiu. Bibliotekos darbuotojai, aptarnaudami bendruomenės narius, naudoja brūkšninių kodų ir magnetinių juostelių sistemą leidiniuose. Leidinių išduotis ir grąžinimas vykdomas nuskaičius studento pažymėjimo ar asmens tapatybės kortelę bei knygos brūkšninį kodą. Skaityklose veikia leidinių apsaugos sistema, signalizuojanti apie užmaršius ar nesąžiningus skaitytojus.

Bibliotekoje ir per nuotolį vartotojai gali atlikti paiešką *Bendrajame bibliotekos kataloge*, užsisakyti (rezervuoti) knygas skolinimuisi į namus, skaityti vietoje, matyti užsakymo vykdymo proceso eigą, savarankiškai prasižinti knygos grąžinimo terminą, sužinoti, kokius leidinius yra pasiskolinę iš bibliotekos, kada juos grąžinti, patikrinti, ar neturi skolų už laiku negrąžintus paimtus leidinius, sužinoti, kada reikalingas leidinys bus grąžintas kito skaitytojo, gauti pranešimus el. paštu apie užsakymų įvykdymą, pasiskolintų leidinių grąžinimo vėlavimą ir kt.

Elektroninis komplektavimas. Vienas iš strateginių bibliotekos tikslų – ne tik gausūs, bet ir paklausūs dokumentų fondai, kurių formavimas būtų pagrįstas visos Universiteto bendruomenės, visų pirma dėstytojų ir studentų, rekomendacijomis.

2009 m. Universiteto bendruomenės nariai, naudodamiesi el. komplektavimo paslauga, galėjo pateikti pageidavimą bibliotekai dėl reikalingų leidinių. Vartotojui tereikėjo užpildyti interaktyvią užsakymo formą (paaiškinti, kodėl tas leidinys reikalingas, ir nurodyti tikslią dokumento antraštę, autorių ir kt. leidinio duomenis). Ši paslauga prieinama bibliotekos tinklalapyje „Pasiūlymai komplektavimui“ (<http://biblioteka.vdu.lt/komplekt.php>).

Virtualios parodos. 2009 m. parengta virtuali paroda, skirta Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo 20-mečiui (<http://biblioteka.vdu.lt/vdu20/>). Parodoje, kurtoje beveik pusmetį, surinktos nuotraukos, biografinė, kita informacinė medžiaga apie atkurtojo Universiteto rektorius, Senato pirmininkus, garbės profesorius bei garbės daktarus. Per 2007–2009 m. laikotarpį parengtos 4 virtualios parodos.

Biblioteka planuoja plėsti teikiamų paslaugų kokybę. Planuojama bibliotekoje įdiegti radijo bangų principu veikiančias (RFID) technologijas, kurios leistų biblioteką paversti savitarnos biblioteka be eilių, taupančia vartotojų laiką ir išlaisvinančia bibliotekininkus nuo rutininio darbo. Elektroninės bibliotekos planuose yra ir saityno (*web*) 2.0 technologijų, elektroninių knygų skaitytuvų pritaikymas bibliotekos veikloje. Be to, biblioteka planuoja dar labiau prisidėti prie studentų informacinių gebėjimų ugdymo.